

[Horn.]

2 Prøveaar, der kommer, tager den Vurdering, man hidtil har anlagt over for Faget Sløjd, op til Revision. Det er nemlig min Opfattelse, at de praktiske Forhold, som Svenskerne paa dette Felt har peget paa, viser, at vi maa vurdere dette paa en lidt anden Maade.

Endelig kunde jeg maaske ogsaa have ønsket, at den Ungdomsvejledning, vi sender ud om Skolerne, blev benyttet noget bedre. Jeg kunde ogsaa ønske, at den havde et noget stærkere Udstyr; den er fattig og særdeles beskeden. Naar man f. Eks. ser paa, hvad de har gjort i Norge, hvad Oslo Kommune har ofret paa en tilsvarende Vejledning, maa vi erkende, at vi er langt tilbage — men det kan vi maaske ogsaa se paa i Fremtiden.

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale de foreliggende Lovforslag. Det ærede Medlem Hr. Hauberg vil gøre nogle Bemærkninger om Lovforslaget om Efterskoler, saa dem skal jeg ikke komme ind paa her.

Hauberg: Paa mit Partis Vegne skal jeg fremsætte nogle Bemærkninger om det Lovforslag, der angaar Efterskolerne.

Som det allerede er bemærket, gaar det i Hovedsagen ud paa, at disse Skolers Forhold føres à jour med den økonomiske Udvikling, der har fundet Sted. Det er allerede sket et Par Gange tidligere. Forslaget gaar ogsaa ud paa en Forhøjelse af Mindstelønningerne og en Forhøjelse af Elevunderstøttelserne, og det ser vi paa med Velvilje, da det formodentlig vil have den Virkning, at der i Fremtiden kan blive Tale om, at flere unge kan skaffe sig Ophold paa en saadan Efterskole.

Disse Efterskoler hører jo til den Kategori, der ikke har Eksamen eller en Prøve for Eleverne som Maal, og de er, saa vidt jeg ved, fuldstændig frit stillet med Hensyn til Stofvalg og Undervisningsmetoder. Det er noget, der siger sig selv, at det kan være af meget stor Værdi for disse Skoler. Man kan vælge det Stof man vil, og man kan vælge den Undervisningsmetode man vil. De kan bruge Foredragsformen i Undervisningen, de kan benytte Emneundervisning, de kan bruge en tillempet Form for Studiekredsarbejde, ogsaa i Undervisningens Tjeneste, de kan dele Eleverne i Hold efter Evner og Interesser, de kan foretage smaa Ekskursioner, de kan tage Eleverne med ud paa Besøg i Virksomheder og Institutioner og paa denne Maade give dem Vejledning i og Belæring om de praktiske Forhold.

Det er en Kendsgerning, at mange af Efterskolernes Elever med stor Glæde har deltaget i disse Ophold paa Skolerne og ogsaa har faaet godt Udbytte deraf og faaet deres Interesser vakt paa mange Omraader. Der er kun een Ting, der er beklagelig, og det er, at det ikke er alle unge, der har Lyst, som kan skaffe sig Raad til at komme paa en saadan Efterskole. De, der kommer paa Efterskole, er jo væsentlig unge i Alderen 15—16—17 Aar, og det er unge fra lidt bedre stillede Hjem. Vi har ikke noget imod, at disse lidt bedre stillede Hjem faar Lejlighed til for en forholdsvis lav Betaling at faa deres unge anbragt paa disse Skoler, men det burde være saadan — som det ogsaa blev antydnet af min Partifælle, det ærede Medlem Hr. Horn — at alle unge, der havde Lyst, kunde faa Lejlighed til at komme paa en saadan Skole. Naar de unge i den Alder er ude i Livet, kan de ikke undgaa — det ved vi jo — at møde en hel Række Vanskeligheder, baade af psykisk og legemlig Art, og for den Del af Ungdommen, som maa være ude i Tjenesteplass, ude at skaffe sig til Livets Ophold og af den Grund har deres Hjem paa Afstand, kan det undertiden volde betydelige Besværligheder at komme igennem de Vanskeligheder, de møder. Derfor tror jeg, at det vilde være ikke blot af stor Værdi for de unge selv, hvis de var tilknyttet en saadan Skole, men det vilde ikke være af mindre Værdi for det Samfund, de tilhører. Hvis Lovforslaget her vil faa den Virkning, at flere i Fremtiden kan faa Lejlighed til at komme paa disse Skoler, hilser vi som sagt dette med Glæde og ser gerne Forslaget gennemført.

Men i Forbindelse med det, jeg her har sagt, vil jeg gerne gøre opmærksom paa den anden Lov, vi har. Jeg tænker her paa Folkeskoleloven af 1937, hvor der i § 2, Stk. 2, staar: „naar Forældre til 15 Børn i Alderen 14—18 Aar fremsætter Anmodning derom, og et Flertal af Skolekommissionen gaar ind derfor, skal der oprettes en Fortsættelsesklasse“. Denne Bestemmelse er efter min Mening blevet udnyttet alt for lidt. Grunden til det er vel nok at finde i Krigen og Besættelsen. Men nu er Krigen og Besættelsen jo forbi, og derfor vil jeg gerne gøre opmærksom paa denne Paragraf. Det er for øvrigt det eneste Sted i hele vor Folkeskolelovgivning, hvor Skolekommissionen, selv om en Disposition har økonomiske Konsekvenser for Kommunen, ikke behøver at spørge Kommunalbestyrelsen. Hvis et Flertal af Skolekommissionen gaar ind for, at der skal oprettes en Fort-